Balassa-Gyarmat, 1890. január 12. 2. szám. XVIII-ik évfolyam.

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDÁSZATI HETILAP.

Előfizetési ár:
Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Negyed évre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára: 15 kr.
Előfizethetni csupán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reclamátiók és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.
A lap szellemi részére s a nyilttérre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések díja: három hasábos petitsor 5 kr. — Nagyobb és többszöri hirdetések jutányosan szerkösztetnek.
Bélyeg minden beigtatásnál 30 kr.

Nyilttér garmond sor: 20 kr.

ELŐFIZETÉSI FELHIVÁS
A „NÓGRÁDI LAPOK"
1890-IK ÉVFOLYAMÁRA.

Egész évre . . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . . 1 frt 50 kr.
Egy hónapra . . . — frt 50 kr.

Az előfizetési pénzek egyedül a kiadóhoz czímezve — legczélszerűbben postautalványnyal — a nyomatandó példányok s pontos szétküldés tekintetéből, mielőbb beküldendők.

KÉK LASZLÓ. kiadó és laptulajdonos. **HORVÁTH DANÓ,** felelős szerkesztő.

Hogy állunk az ipolyság-b.-gyarmati vasuttal?

B.-Gyarmatra és nagy kiterjedésű vidékére nézve a vasut ma már oly nélkülözhetlen, hogy ha ezen vasut bármely irányú volna is, azért az itteni érdekeltségnek hevülnie és buzdulnia kellene.

Biztos azon kilátás, hogy a szabadalmazott osztrák és magyar államvaspályatársaság az ipolyság-b.-gyarmati vonalat kiépiti, azon esetre ha a nógrádi érdekeltség az elvállalt 49, ezer frt subventiót biztositja. Ezen 49 ezer frt subventiónak záros határ idő alatti biztosításához a társulat feltétlenül ragaszkodik, annyira, hogy ha ezen összeget össze nem hozzuk legalább is marcz. 1-éig a társulat az épitést elodázza, vagy lehet hogy el is ejti.

Gr. Zichy Ferencz, a Zichy uradalom seniora jó példával ment elől; ő az áldozatokat a város és vidék érdekében ujból is készséggel és sziveson megtette, s a régebben felajánlott 10 ezer frtot ujból aláirta. A nagyobb birtokosok az aláirásokat szintén ujból megerősitették. Mint mindenütt, ugy itt is akadnak kivételek. Mert vannak és voltak mindig oly szűkkeblű emberek, kik a társadalomtól tiszteletet, méltatást és mindent arrogálnak, de ők magok, habár tehetnék is, a legcsekélyebb áldozattól viszszarettennek.

Volt alkalmunk az érdekeltségi aláirásokba bepillantani, s azt láttuk, hogy 9120 frt azon összeg, amely a 49 ezer frthoz hiányzik, melyet tehát összehoznunk kell, ha a vasutat komolyan ohajtjuk.

Sokan azzal állanak élő, hogy a társulat enélkül is kiépiti a vonalat! Az lehet, de mikor? Tudjuk, hogy milyen nehézkesek és mennyi szeszéllyel járnak egy nagyszámu tagokból álló igazgatóság intézkedései. A vasuti igazgatóság rövid idő mulva ismét összeül és az lesz az első kérdése, hogy hát meg van e a subventio teljes összegében? Ha erre az lesz a válasz, hogy még nincs meg, akkor az igazgatóság ismét elhalasztja az épitést. Eddig Hontvármegye miatt huzódott az ügy két évig, most Nógrádvármegye miatt fogna halasztást szenvedni vagy két évig.

Ha tehát tudjuk azt, hogy a társulat legközelebb decz. 30-ki igazgatósági ülése elhatározta az ipolyság-b.-gyarmati vasut kiépitését, s ha tudjuk azt, hogy a társulat a közösen megalapitott subventiót föltétlenül követeli és attól el nem áll, nem marad egyéb hátra, minthogy ezt az áldozatot meghozza az érdekeltség és pedig minél előbb.

Az érdekeltség anyagi áldozata hévmérője ily vállalatok prosperátiójának. Az érdekeltségnek áldozatokban is nyilvánulnia kell. Ezen áldozatok azonban hasonlitanak a jó földbe vetett buza szemhez.

9120 frtról van szó. Ezt kell össze hozni B.-Gyarmatnak és vidékének. Nos nem volna szégyen az, ha ezt összehozni nem tudnánk. Nem pirulnának pénzintézeteink, földbirtokosaink nagy kereskedőink, iparosaink sőt még háztulajdonosaink is, ha ily összeget áldozni nem tudnak oly ügyre, mely gazdasági, kereskedelmi és ipari culturánknak egészen más lendületet adna, mely mondjuk meg őszintén, még hiusságunkat is kielégiteni. Mert hisz az már valóságos szégyen, igazi botrány, hogy ily városnak és ily nagy vidéknek vasutja nincs!

Mit irnak az oroszok rólunk?

A „Grazsdanin" orosz lap legközelebbi száma a magyarokról és Magyarországról a következőket irja:

„Tiz évvel ezelőtt történt, hogy a magyar ázsiai nyelvet Magyarország előbbi hivatalos nyelve — a latin helyett hivatalos nyelvvé tették Magyarországon és Magyarország összes nem magyar ajkú iskoláiba az előadás nyelvéül is behozták. Mi végre és milyen alapon történt ez? milyen jogon? E kérdésre csak egy feleletlehetséges: az erőszak jogán.

Most már nemcsak a magyar nyelv lett uralkodóvá a magyar iskolában, hanem a kétharmad részében nem magyar elemekből álló Magyarország is alá van vetve magyar igának, a mely semmivel sem könnyebb a német igánál, mert a szlávok s németeknek lévén alárendelve legalább gondolatban azzal vigasztalódtak, hogy kulturális nép alatt vannak; ellenben a magyaroknak lévén alávetve, még e vigasztól is megvannak fosztva, mert a magyarok — vad és kulturátlan nép. És nemcsak vad és kulturátlan ez a nép, hanem ezenfelül még arra is hajlandó, hogy a szlávsag ősi ellenségeivel apolja a szövetséget. Bismarck rég észrevette e sajátságukat és erre alapitotta politikáját Ausztria-Magyarországgal szemben.

Mert ki volt az 1879-ben egyenesen Oroszország ellen megkötött osztrák-német szövetség lelke? Gróf Taaffe? Nem. Ferencz József uralkodó? Szintén nem. Ki hát? Gróf Andrássy magyar miniszter. Ki segitette a törököt, ki diesőitette Oroszország ellenségeit, ki foglalta el Boszniát és Herczegovinát, ki küldte Coburgot Bulgáriába? Ugyanazok az osztrák-magyar monarchiát vezénylő magyarok. Félnek tőlük Hecsben, mert tudják hogy mit akarnak ők régóta elérni. A magyar reménynek élő megtesiesitése — Kossuth még él, és nincs is egyellen magyar se, a ki Magyarország teljes szabadságáról ne ábrándoznék. És ez a félelem az, a mely Ausztria-Magyarországon fentartja a magyarok uralmát.

Mégis úgy tartja a sors kedve, hogy ez uralom csak ideiglenes legyen. A magyar nemzet szemlátomást és minden évben egyre jobban hal ki. Már is elődi módjára, a töle elnyomott szláv népek nedvének rovására kell élnie. A magyarok, mint effféle hamisitatlan ázsiai nép a törökök példájára már a janicsárok rendszeréhez folyamodtak, azaz elvesznek a tőtoktól ezen szegény és hajléktalan gyermeket és tűzes magyar hazafiakat nevelnek belőlük. Ezek a magyar patrióták vagy janicsárok, aztán a magyar eszme igazi zászlóvivői és a magyarok csakis nekik köszönhetik Magyarországon való uralmukat. Maga Kossuth is tót születésű és nem magyar, s ugyanekkor ő a szlávok legnagyobb ellensége is.

TÁRCZA.

Karácsonyom.

Sok jó estém volt már életemben
Beismerem édes örömest
De még olyan boldogitó nem volt
Mint az alig mult karácsonyest.

Kis fiam ki ügyszólván dadog még
Meglátván a szép karácsonyfát,
Mely kicsiny volt bár, de mégis fénylett
Ámulatnak adta át magát.

Látva később azt a tarka, — szépet
Mit a kedves kis Jézus hozott
Eddig ámulatba lévő arcza
Vig mosoly, — a kacagásra változott.

Nézni akkor azt a kis teremtést
S azt az angyalarczot látni meg
Boldogitóbb és magasztosb érzés
Nincs szülőnek, — s tán nemis lehet.

Ily ziváló érzelemmel telve
Résztünkről még egy mit kérhetünk:
Drága nőm és kisled magasztosmmal
Áldást kérni istentől nekünk.

L. I.

Reminiscentiák.

— Csevegés a multról a jelennek. —

Nem B.-Gyarmat szép hölgyeivel kezdem soraimat, nemcsak udvariatlanság volna tőlem, hanem gyermekkorom és serdülő ifjuságom kedves emlékeinek megvetése is.

Istenem, Istenem! Milyen boldogok is voltunk, mint gyermekek! Külömben ezt könnyü elmondani, mert a legtöbbet gyermekkorunkat tartjuk legboldogabbnak. Még azok is kik jobban szeretik a jelent a multnál, sem tagadhatják, hogy vannak kedves emlékeik, melyekre szivesen visszaemlékeznek, ha a puha karosszékben a mult felett megrengenek s mig nem egy, a jelenben szerencsétlen teremtést ismerek, kikned ajkára a mult édes mosolyt csal s rosszul esik zord jelenre ébredniök, másrészről a most boldogok s sokszor keresebbnek tartják a régmult idők emlékeit, mint a legközelebb álló, bár szerencsés jelent.

Mondják meg őszintén hölgyeim, nem találják kissé nevetségesnek — eltekintve az etiquette-tól és a világrendtől, — hogy mig egykor iskolatársnőinknek, illetve barátnőinknek kezet csókolunk, (ellenkező esetben „kiállhatatlanok" vagyunk) per „nagyság" szólitjuk önőket, sőt vannak, a kiknek már csak kalap emeléssel hódolunk.

— Hja kedves barátom! — mondja nekem ünnepélyes hangon az a szép asszony, a kiről lejjebb is lesz szó — az önök leányismerősei, kikh ez gyermekkori emlékeik fűződtek, már ifju hajadonokká nőttek fel vagy pedig már boldog menyecskék s már ekkor nem lehet megvetni a világrendet, mely rang és osztály különbséget állit fel s válaszfalat emel a mult és jelen közé.

Nekem csak az ütötte meg a fülemet, hogy „boldog menyecskék". — Hát boldogtalanok nincsenek? Külömben e kérdést a kaján irigység mondatta velem.

Hm . . hm . . Ha magam még kis fiu volnék és mint ártatlan gyermek előtt beszélnék el az én egykori barátnőim szivük és érzelmeik titkait. Milyen érdekes kötetet lehetne e titkokból összeállitani! Ugyan hölgyeim, tegyenek kisérletet velem. Milyen szépen el tudnám én mondani a régmult, a közelmult és a jelen történetét s milyen szép jövőt jósolnék én önöknek azokból!

Lám, most csak sejtelmeimre vagyok utalva.

Bella például azt mondaná el, hogy milyen édes volt az első csók, miként vonta az első maga után a másodikat, ez a harmadikat és igy tovább, mig a csók a szerelem szenvedélyes szószólójává lett s ebben van kifejezve érzelmeinek története, mert most az ifju asszszonyok legboldogabbika.

Miczike fülembe sugná, hogy ő kétszer szeretett. Mint „backfisch" a katonatiszteket bálványozta, de mint komoly gondolkozásu hajadon a munkás polgári elemhez vonzotta szive. S hogy nem csalatkozott, bizonyitja az a feketeszemű kis bébé, a kit az imádásig szeret.

Margit szép nagy szemeivel azt értetné meg velem, hogy első szerelme még az iskolai majálisokról datálódik. Az a szőke jogász, ki oly keveset törődik most a kisvárosiakkal, a mióta a pesti corsó szépeinek udvarol, — volna a megmondhatója annak, miképen keletkezet ifju szivében a szerelem csábos hajnala. De második nyilatkozása szivének mindjárt komolyabb lett. Itt már félre minden tréfával. Mert elismerem, hogy van a szerelemnek bája, baja, banata, de álhatatosabban szeretni oly valakit, a kitől a legnagyobb akadályok választanak el, — nem tud és nem lehet jobban senkinek. Ragaszkodása és hűsége megérdemli azt a felhőtlen boldogságot, melyet családi élete igér neki.

És most jövök ad fortissimam! Ahhoz a hamis szemű, szőkehaju ördöghöz, alias szép asszonyhoz értem most, a kit nem szeretni" egyértelmű volna a kárhozattal. Igen is szeretjük mindnyájan, te is barátom, a ki a kávéházakban a szép „kassirnők"-nek udvarolni jársz, — te is, vén agglegény, ki blazirtságot tettetsz hamar lángra gyuló szivedalatt; sőt, még az a papucs kormány alatt nyögő bűnös férj sem vonakodik néha egy-egy bókot oda vágni a szép asszonynak.

Milyen kajóra is jön az most nekem, hogy van egy igaz barátnőm, a kinek van bátorsága nyelvecskéjére venni mindazokat, kik iránt érdeklődünk. De most már nem merek neveket emiiteni, mert rólad is te fekete szemű, barna leány azt mondja, hogy szeretitl nem egyszer és mert mindannyiszor csalatkoztál, — megfogadtad, hogy ezután „te csalod meg, nem ő téged." Hogy ez sikerült, az nem csak érdemed, de elégtételül is szolgál neked.

Rólad, te ábrándos szőke lány, egy csók érdekes történetét mondta el a szép asszony. Szerettél egy csinos barna ifjut, a ki nem tudott róla. Midőn bemutatták neked, te hamis, rózsabimbót kértél tőle, az ifju viszont csókot kért. No, — és a csók elesattant ajkadon, a bimbó elszáradt kebleden és a házasság mint a szerelem rózsás láncza megszilárditotta köztetek a csók frigyét.

Még egy kedves leányról akart szólani az én barátnőm, de mert a saját történetére ismertem elbeszéléséből, hát azért „csitt" — legyen hallgatás a jelszó!

Ugyebár ne is folytassam, mert még kikapok.

No nem is folytatom tovább. Pedig hát ártatlan történetkék ezek egytől-egyig, talán egy sincs köztük igaz, hanem, ugy-e bájos olvasó, mégis csak kedvesek azok az — ifjukori emlékek?

Higyjék el, akad köztük igaz is: különben — si non e vero, e ben trovato.

Figaro.

A szlávok lakta Ausztria, egymagában soha sem szánná rá fejét a kalandos politikára, de a magyarok olyan erős lökést adtak neki ez irányban, hogy megállítani őt ez után felette nehéz. Legalább Ausztria-Magyarország ez ideig, bár kudarczot szenvedet Szerbiában olyan bőven karpótolta magát Bulgáriában, hogy minden ujabb és ujabb lépésre agyodalmat támaszt a béke fentartásáért. Ausztria-Magyarország mint a nemzetiségek természetellenes agglomeratuma, önmagában véve gyenge, amde erős mint eszköz a szláv világra nézve ellenséges erők kezében."

Körorvosi statistika,

a mohorai orvosi körből 1889. évről.

A mohorai közegészségi kör területéről a közegészségi és orvosrendőri ügyekben jegyzett mozgalmat a következőkben adhatom az 1889-ik lefolyt évről:

A kör területen az 1888-dik év zártával a teljes létszám — a régi statistikai adatok és azon évi szaporodás összegezése folytán — kitett 7505 lakost.

Az 1889. év folyamában született 290 egyén, (87-ben 219, 88-ban 314) meghalt 147 egyén, (87-ben 148, 88-ban 131), absolut szaporodás tehát 143, és igy közel 2 % (88-ban 2½ %).

Tekintettel arra, hogy 1889. első negyedében a tör több helységét, nevezetesen: Mohorát, Halápot, Surányt, Terényt és Herencsényt vörheny, kanyaró és varislois keveredetten, továbbá Marczalt, Surányt, Ilinyt roncsoló toroklob látogatta meg, ez év a szaporodási viszonyokat illetőleg, mégis nyereségesnek mondható; s valóban a járványok elleni gyors intézkedéseknek az előljárók általi buzgó foganatositása lehetové tette azt, hogy a veszélyes járványok aránylag felette kevés áldozatot vittek el; nevezetesen: 299 járványos megbetegült közül 12 egyén halt el; tehát alig több: mint városok járványon kivüli, rendes viszonyok között elhalni szokott.]

Ezen év legkimagaslóbb halottja a 102 éves korában, rövid gyengélkedés után örök alomba szenderült Roznyák Borbála halápi lakosnő.

Különféle, — az emlitettem járványos betegségeken kivül — felmerült korokban kezeltetett 407 beteg; mihez adva a 299 járványos megbetegülést, ez év beteg forgalma 706. Ezek közül hivatalból láttattak el a járványbetegek, ingyenes gyógyittatott 127, havi körjárátok alkalmával elláttatott 64 fekvő, 56 járó beteg.

Védhimlővel beoltatott 283 csecsemő, ujra oltatott 235 11 és 12 éves növendék.

Az állategészségügy rendkivülit fel nem mutatott.

Hűlyék, hét éven alóli kisdedek és dajkaságba adott csecsemők fölött felügyelet kilencz esetben gyakoroltatott.

Orvosi bizonyitvány kiállittatott 4. Könnyebb-nehezebb testi sértés láttételeztetett 15 esetben, (887-ben 23, 888-ban 17 esetben, tehát a garázdálkodási statistika fokozatos javulást mutat.)

Közhelyiségek, korcsmák, boltok, vágóhidak, hullaházak, jégvermek és bábaságí segédeszközök, szemmel tartatnak hol még hiányok vannak, illetékesek azok, pótlására ismételten figyelmeztettek.

Végre nem mulaszthatom el, ugy az egészségügyi rendészet, mint a közegészségügyi kormányzat elveibe ütköző némely visszásságok leleplezését: „ut audiant consules" Comitati Neogradiensis.

Tény, hogy Nógrádvármegyét, a mult hat évi cyklus erélyes megyei kormánya a leghaladóbb megyék egőikévé tette; alig van megye hazaszerte, hol rövid hat év alatt annyi korszerü alkotás és javitás történt volna, mint épen e megyében. A megyei kormány részéről jövendő biztos orvoslás reményében teszek tehát itt, szükségesnek s hivatásszerünek itélt leleplezéseket.

Körorvosi működésem alatt minden télen s így a folyamatában is észleltem iskolás gyermekek közt sulyos megbetegülési eseteket: nagymérvü myorheumát, arthritis rheumaticiát, tüdőlobot stb., mik a szülők panaszos bemondása szerint ostyákkali szaladgálás folytán léptek fel.

Tájszokás itt ugyanis, hogy kántortanitók, karácsont megelőzőleg, tehát a leghidegebb és havasabb idényben iskolás gyermekeket mindkét nemből, messze puszták sőt harmadik falukba is ismételten ostyákkal küldöznek, a kicsinyek a nekik kilátásban álló krajczárokért természetesen sebbel-lobbal nyargalnak tova, gyorsan hevülnek, gyorsan hűlnek, futva tátott szájjal lehelnek, s így természetesen kész a sokszor sulyos betegség. Avagy flük istáló tisztitásra, lánykák gyermekek dadálására vonatnak ki az iskolából, mik szintügy megbetegülésnek lehetnek okai.

Egy másik szintugy a közegészségügyi kormányzat elveibe ütköző visszásság némely basáskodó gazdatisztől ered, kik fárasztó munkát teljesitő cselédségöknek a 24 órából ritkán engednek 3—4 óra nyugalmat. E túlcsigáztatás is nem egyszer sulyos megbetegülésre vezet.

Végre nem ró ható még eléggé némely kabátos elem emberteleu szokása, mi abban áll: hogy a megbetegült cselédjét nemcsak nem gyógyitatja, hanem egyszerűen, mint haszanevehetetlent, szolgálatából elküldi.

Háritsuk el tehát legalább a könnyen elhárithaló megbetegülési okokat, s ha ezt nem tesszük, méltán sujthatja lelkünket a könnyelmü mulasztás bűnös tudata.

Hygeia és a humanismus nevében: „audiant consules!!!"

Dr. Hégya Mihály,
körorvos.

Pongrácz Lajos hontvármegyei volt alispán bucsu s a tisztikar nevében lemondó tisztválasztási beszéde decz. 30-án.

Nagyméltóságu Főispán Úr!
Tisztelt Hatósági Közgyűlés!

Alkotmányos ujabb törvényeink értelmében elérkezett azon időpont, melyben umlga mint a megye közönségének bizalmából hat év előtt, részint kinevezés, részint szabad választás utján nyert hivatalainktól megkell valnunk, tőlük függvén, hogy közülünk azok, kik vagy már hivatalra érdemeseknek fognak találtatni, a a megyei közönség bizalmával még egyszer megajándékoztassanak: mondam még ezzel: mert minden valószinűség szerint a mai napon megejtendő szabad választás fogja zárkőret képezni megyénkben is, azon jelen korunkban is tisztelelre méltó öszrégi épületnek, melyet az abszolutismus évszázadokon át eredmény nélkül ostromolt, s melynek köszönhető szerintem is, hogy ugy Európának földabroszán, mint ennek állam életében létezik még egy elő Magyarország!

Itt volna tán helyén most a megyei t. közönség szine előtt számot adni hivatalos s iparkodásunkról, ha nem lenne hivatalos működésünk egy nyitott könyv, melybe a közönség bármely tagja, bármikor betekinthetett, honnan láthatta cselekményeinket, megitélhette tetteinket; melyek lehettek az emberi természet gyengeségénél fogva tévesek, lehettek hibásak, lehettek tán megrovásra méltók: de rosz szándék vagy rosz akaratból nem származok soha!

Es ezen egyet hivatalos eljárásunkat enyhitő körülményt s a jót személyem részére is igénybe venni bátorkodom. — én, ki meg a régi megyei municipium emlőjén növekedve nmlgod és a megyei közönség határtalan bizalmából két izben emeltettem az ujabb institutiókban már jártasabb uj nemzedékből álló tisztikar legfőbb polczára, és mint ilyen legtöbbször tévedhettem, legtöbbször hibázhattam. Ennek tudata, és hajlott korommal mindinkább növekedő folytonos betegeskedésem rég azon erkölcsi kötelemnek tekintett határozatra birtak, hogy ez alkalommal 35 évig viselt megyei hivatalos pályámtól végkép vissza lépjek.

Engedje meg tehát nmlgod s a tisztelt közgyűlés, hogy megragadva ez alkalmat, mély hálámat kifejezzem első sorban a megye mélyen tisztelt közönségének, hogy eddig is ugy testi mint szellemi gyengeségemet elnézni kegyes volt. Hasonló hálámat fogadja nmlgod, ki irányomban hasonló elnézéssel viseltetni méltóztatott. Es fogadják őszinte köszönetemet összes tisztviselő társaim, kikkel irántam táplált jó indulatunknál fogva a lefolyt hosszú évek során át collegialis jó viszonyban leinni szerencsém volt; de fogadják különösen, itt nyilvánitani kivánt elismerésemet, a hozzám legközelebb állott tisztitársaim, alispáni hivatalomnak szakelőadói, kik engem, mint a régi megye emberét és hivét az ujabb törvények — értem szokatlanabb formáinak — keretében nem egyszer tájékoztatni és szakavatott tanácsukkal ellátni szivesek valának.

Ezek előbocsájtása után nem marad egyéb hátra, minthogy — még egyszer megköszönve mindnyájunk részéről nmlgod s a megyei közönség bizalmát és kegyességét s ugy magam mint összes tisztitársaim nevében, eddig viselt összes hivatalainkról lemondva: a gondviselésemre bizott Hontvármegye pecsétjét és levéltára kulcsát nmlgod kezeibe letegyem.

Fáklyázmenet Lestyánszky Sándor Hontvármegye alispánjának

Ipolyság m. város közönsége f. hó 4-én tisztelt alispánja Lestyánszky Sándor ur tiszteletére tisztelete és szeretete jeléül fáklyás menetet rendezett a melyben a város közönsége kivétel nélkül részt vett, annál is inkább miután a megyei alispán urban egyszersmind a város szülöttjét és első polgárát is tiszteli.

Az ünnepi szónok Sághi Benő közszeretetben álló ügyvéd volt, ki az ünnepeltet következő gyönyörü szónoklattal üdvözölte:

„Midőn Ipolyság nagyközség lakossai, társadalmi állás, vallás és pártkülömbség nélkül e pillanatban előtted megjelennek, együttesen rovunk le egy tartozást, mely elől kitérni nem akarunk, — kitérnünk — nem szabad.

Hontmegyére nézve mult deczember hó 30-ika ünnep volt, de kettős ünnep ez szülővárosodra nézve.

1790. évben pattant fel a franciák fővárosában egy humánus nagy eszme, mely csakhamar Európa összes müvelt népeit, a milliók jobbjainak egész valóját rezgette át.

Ez eszme: „a jogegyenlőség."

A társadalom nagy átalakulásokon ment át, az átmenet, a mint az minden nagy átalakulásoknál történni szokott — sok helyen megkivánta a maga martyrjait.

Örök dicsőségére szolgál a magyar nemzetnek az, hogy e nemzet államot alkotó kiváltságoltjai, a hazaszeretet, és valódi szabadelvüségtől áthatva, önként, minden külső kényszer nélkül, oly intézményeket létesitettek, mely szerint testvérekül fogadva mindazt, ami itt magyar — az állam hatalom kezelését, mint közös vagyont, mindnyájunkkal egyenlő arányban osztották meg.

Az érdek közösség tudata, mely ekként a hatalom kezelésének részesévé tett minden magyart, a nemzet erejét megszázszorozta; ami addig 500 ezer ember tulajdona volt — azt, annak tul mint közös vagyont, 16 millió védelmezte.

Es e megosztás folytán senkinek sem szenvedett csorbát örökségi része, mert az osztály tárgyát ma már egy időkön át tartó, és kimerithetlen kincs képezi — ez „a magyar haza szeretete!"

Ha van közötünk versengés, amint az egy alkotmányos országban kell is hogy legyen — annak czélja nem más, — nem lehet más, és nem szabad másnak lenni, mint hogy bár külön úton, külön eszközök felhasználása mellett — megszerezzük a magyar faj számara mind azon tényezőket, melyekre egy állam fentartó fajnak szüksége van; — hogy a szabadelvüség, szellemi képzettség és vagyonbeli jólét — megzománczozva a hazafiság eszméjével — ezek által egy hatalmas, egy erős, de mindenek előtt magyar államot alkossunk meg.

Hontmegye közéletében a jogegyenlőség elve mult deczember hó 30-án diadalünnepet ült; ama választásnál Hontmegye közönsége, nem az csak érdemet kereste és akarta az unokákban jutalmazni, hanem kereste a férfiui erényt, jellem szilárdságot, szakértelem, munkásság és hazafiságot, — szive melegével ezt jutalmaztá meg.

Erős a hitem, hogy amit a megye közönsége keresett, megtalálta azt Benned!

Ama-választás a legszebb értelemben vett demokratia győzelme, azon demokratiáé, mely csak az érdemet jutalmazza.

A győzelem fényes, és nagyszerű, — fényes, és nagyszerü azért, mert itt legyőzött nincsen, csak győztes van, — és a győzelemnek társadalmi állás, vallás és pártkülömbség nélkül, örülünk mindannyian.

Azt mondottam, hogy örömünnep reánk, ipolyságiakra nézve kettős jellegü; ünnepé emelte a Deczember 30-iki választást, az egyenjogüság magasztos elvének megvalósulása; de kettős jellegü az ünnep reánk, ipolyságiakra nézve, mint a kiknek sorából Lestyánszky Sándor hosszas tanulmány, ernyedetlen munkásság, szakértelem, lovagias jellem és hazafiság tekintetében kimagasodván — kiváló tulajdonai elismeréseként a megye első tisztviselőjének egyhangúlag választatott meg.

E választásnak csak egyetlenegy jelzője van; és ez: „az érdem elismerése!"

Engedd meg mélyen tisztelt Barátom nekem, ki fejlődésedet, jó tulajdonaid elbokrosodását gyenge gyermek korod óta, perczről-perczre megfügyeltem, és talán az önhittség vádja nélkül mondhatom, hogy néha-néha hajlamaid és akaratodat irányitottam, most midőn érdemeid oltárára annyi koszorút raktak le, én ugy magam, mint szülővárosod nevében ezen oltára egy szál virágot tehessek le, — e virág: „a nefelejts."

Ne feledd, hogy te e város szülöttje vagy s emelkedjél bármily magasra, mi mindenkor a magunkénak fogunk tartani; — sikereid, bánatod és örömeidnek osztályossai akarunk lenni.

Ne feledd, hogy ezen város tisztelgői között az első helyet szegény jó anyád foglalja el; ki az élet viszontagságai között sokat szenvedett, — a szerető ferj, és gondos apa kora elhunyta folytán érzett fájdalom egyetlen enyhitő forrását találja ama közbecsülésben, mellyel megyéd és szülővárosod lakossága Téged körül övedz.

Mi azt kivánjuk neked:

Legyél szilárd, határozott és abban amit a közügy érdekében helyesnek s jónak találsz — hajthatlan; — de ne zárkózzál el soha mások jó akaró és önzetlen nézete elől.

A társadalmi téren elkövetett dissonanzia megtorlása hivatásodat fogja képezni; — itéleted legyen tárgyilagos és igazságos, de mielőtt sujtó itéletet hoznál — szürd azt át nemesen érző sziveden.

Elvek — és ne emberek után indulj.

Bizonyitsd be, hogy a közigazgatási jogszolgáltatás nem egyeséké — hanem mindnyájunké.

Legyél hű őre a törvénynek, ellenőrzője a törvény végrehajtásinak, és igy működésed biztositéka leend az emberiség egy nagy kincsének, melyet közszabadságnak nevezünk.

Kivánjuk végül, hogy egész valódat, életed és működésed minden mozzanatát — egyetlen érzés lengje át, és ez: a magyar hazaszeretet legszentebb érzete!

Ezek őszinte szivből eredő kivánságai szülővárosod lakosságának, melyeket ezennel elődbe leteszek, kérvén a Mindenek Urát, hogy Tégedet, hazánk, megyénk, városunk javára és diszére sokáig és boldogan éltessen."

Az alispán ur a beszédre könnyekig meghatva mondott szivélyes köszönetet azon igérettel, hogy bár mily állásra emelje s bár hová vezérelje is a sors, Ipolyság lelkes közönségét szülő városát soha feledni nem fogja s azok iránti szeretete örökké fog élni kebelében.

Fáklyás menet után a városház nagy termében 120 teritékü társas vacsora volt, a melyen az ünnepelt a város közönsége nevében Hercseg Vincze a város érdemes derék jegyzője lelkes beszéddel üdvözölte a jelen volt társaság nevében pedig Szabó Géza kir tanfelügyelő.

Vacsora után a közönség nagyrésze az alispán lakására vonult, a hol a már nagyobb számban összegyült város szépségeivel a lelkes csárdást viradtig járta.

Hirek és Különfélék.

Személyi Hirek. Gr. Degenfeld Lajos főispán ur ő méltósága egész hét folyamán a székvárosban időzött s elnökölt a közigazgatási bizottság által delegált regale bizottsági üléseken, melyekben Sréter Alfréd és Török Zoltán kiküldött bizottsági tagok vettek részt. A főispán, mint értesülünk csak jan. 16-án távozik Losonczra hol e hó végéig marad s folytatni fogja a regale bizottsági üléseket. — Gr. Zichy Ferencz főtárnokmester seniorunk őnagyméltósága jelenleg Fiumében időzik — kormányzó fia: Gr. Zichy Ágost urnal.

Kinevezés. A bpesti posta-igazgatóság a bujaki postaállomásra Géczy Etelka kisasszonyt nevezte ki, ki is a postamesteri vizsgát a b.-gyarmati m. kir. postafőnökség előtt sikerésen kiállván, — állását legközelebb foglalta el.

Jótékonyság. Nagyméltóságu Gr. Gyürky Ábrahám ur őexcellenciájának neje született Báró Orczy Sarolta urhölgy a mult hó 24-én a kisterennei elemi népiskola egyik termében az iskolás gyermekek részére díszes karácsonyfát állitatott fel. A kiosztott ajándék tárgyak értéke meghaladja a 1120 (ezerszázhusz) forintot s több mint 200 gyermek részesült ajándékban. Lélekemelő pillanat volt; midőn a mit sem sejtő gyermekek előtt megnyilt a fényárban uszó tanterem ajtója. Minden arcz, sugárzott az örömtől, s a szülők hálásan emelték szemeiket a jótékony grófné felé. Ekkor szót emelt Főtisztelendő Deutz Károly kisterennei plebános és iskola igazgató ur egyszerü, de hatásos és szivből jött szavakkal köszönte meg a nemes Grófnénak jótékonyságát; az egybegyülteknek igen szépen fejté ki az ünnep fontosságát, őket a hála és szeretet díszes virágainak aprólására buzdítá. Az emlékezetes szép ünnepély a jótékony Grófnő viharos éljenzési között ért véget.

Negyven évi jubileum. Gr. Zichy Ferencz urnak Magyarország főtárnokmesterének s az itteni senioralis uradalom mostani kegyes birtokosának van egy régi hű embere, aki a főtárnok mester úr oldala mellett és szolgálatában 1890. évi jan. 2-án negyven évet töltött el. Ez a derék férfiu Steinmeyer János, aki 1850. évi jan. 2-án hivatott a főuri, házhoz, s nevelője lett gr. Zichy Ferencz fiának, névszerint: Gr. Zichy József volt kereskedelmi miniszternek, s a mostani pozsonyi főispánnak, Gr. Zichy Ágost fiumei kormányzónak és gr. Zichy Tivadar párisi követségi tanácsosnak, kik nemcsak édes atyjoknak, hanem az országuk is bűszkeségei. Steinmeyer János úr, mint nagy miveltségű és tudományu férfiu s emellett odaadásig hű és teljesen megbizható ember, Zichy Ferencz gróf oldala mellett működött akkor is, mikor a gróf a keleti bonyodalmak fejlődésekor, tehát a legválságosabb időkben, mint nagykövet szolgálta monarchiánkat Konstantinápolyban. Hasznos és hű szolgálatai folytán Steinmeyer János az öreg urnak — most már a legmeghittebb barátja, úgy hogy a ród összes nagy terjedelmü uradalmainak kormányzatát is reá bizta. A senioralis uradalomnak is ő a főkormányzója. A derék férfiu, kinek szépmiveltsége, széles ismeretköre, tapintatos jó modora, minden vele érintkezőt tiszteletre és szeretetre készteti, f. évi jan. hó 2-án ünnepelte 40-ik évi szolgálatának jubileumát és pedig Fiumában, gr. Zichy Ágost fiumei kormányzó úr palotájában. A kegyeletes megemlékezés ezen szép ünnepélyét maga a gróf és fiai rendezték. Részünkről is ez alkalomból minden jót, hosszú és boldog életet kivánunk a derék férfiunak, aki nagyhirü urának valóságos Mikes Kelemenje!

Tisztelgés az alispánál. Városi elöljáróságunk az ujonnan, közbizalommal megválasztott alispán urat ebből kifolyólag, valamint az újév alkalmából is üdvözlni óhajtván, Reményi Károly főbiró úr vezetése alatt vasárnap testületüleg tisztelgett. Visszatérésünkig az utóbbi évnek megyei és városi szempontból momentozusabb eseményeire, s reflectálva azon rövid és mégis sokat mondó szavakra, miket az alispán úr megválasztásakor a törvényhatóság termében mondott: a városi főbiró úr erőt és egészséget kivánt ő nagyságának a közjóra irányuló nemes és nagy feladatai megvalósításához, biztositván egyszersmind, hogy mennyiben a helyhatóságok kötelességhü munkássága is megkönyebbiteni hivatva van a sikeres közigazgatást: B.-Gyarmat város képviselete és elöljárósága e tekintetben elmaradni nem fog. Az alispán úr meleg szavakban köszönte meg az elöljáróság által a város nevében tolmásolt jó kivánatokat, s viszont üdvözletet küldi a jó igyekezetü polgárok, városi képviselők és elöljáróknak, biztositván egyszersmind mindazok iránt, miket a városbiró úr hivatkozásában fölemlitett. Azután kezet szoritva a tisztelgőkkel, velük a város ügyei iránt érdeklődő beszélgetésbe bocsájtkozott.

Madách Imre emlékünnepély. A polgári iskola által f. é. január 19-én d. e. ½ 11 órakor a polg. isk rajztermében rendezendő Madách Imre arczkép felepleztési és emlékünnepélynek sorrendje: 1.) megnyitó beszéd tartja Kövy Tivadar, iskolaszéki elnök; 2.) Hymnus, énekli a fiukar; 3.) Emlékbeszéd, tartja Druga József polg. iskolai tanitó; 4.) Megnyugvás a sorsban, Madách I-től, szavalja Watter Erzsébet IV. oszt. tanuló; 5.) Ima, Bánkban czimü operából, énekli a leánykar; 6.) Madách I. ember tragoediájának Évája, alkalmi beszéd tartja Madarász Margit polg. iskolai tanitónő; 7.) Nem féltelek hazám, Madách Imrétől szavalja Streiberger István V. oszt. tanuló; 8.) Szózat, énekli a fiukar; 9.) Zárszó és pályatételek kihirdetése Tomesko Nándor polg. iskolai igazgatótól.

Uj egyház! felügyelő. A nagy-kürtösi ev. egyház legközelebbi közgyűlésén Tihanyi Ferencz vármegyénk tisztelt főjegyzőjét választotta meg felügyelőjéül.

Hajtóvadászat. Zselyben, a gr. Zichy-féle senioralis uradalmi területeken jan. 7. és 8-án nagy hajtóvadászat volt. A vadászati jogot ezen területre nézve gr. Zichy Ferencz senior úr önagyméltósága Scitovszky János alispánunkra ruházta át, aki ebből eredő házigazdai jogánál fogva a vadászatra a környék legjobb vadászait hivta össze, számra nézve mintegy 20-at. Ennek tulajdonitható azon eredmény, hogy mintegy 80 nyul és két róka tereltetett le. A vadászat végefelé majdnem szerencsétlenség történt. Sándor Géza, a b.-gyarmati kir. törvényszék elnöke egyszerre csak felkiáltt: „Megvagyok lőve!" Nagy volt erre a rémület. De mindenki nagy örömere a törvényszéki elnök úr nem volt meglőve, csakis egy meggyengült sörét tévedt el a vadász lineából szemöldökéhez, melyet eléggé érzékenyen, vérfolt hátrahagyásával ütött meg. — A vadászat után fényes estebéd volt a tisztartói lakban, mely alkalommal Scitovszky alispán úr gr. Zichy Ferencz önagyméltóságára mondott gyönyörű toasztot. A vadasztársaság a grófhoz táviratilag menesztett üdvözletet Fiumébe. A vadászat utáni fényes estebéd menüje jan. 7-én: 1. gulyás leves burgonyával. 2. Sonka. 3. Vadkacsa. 4. Sült borjúhús compot és salátával 5. Nyúlpecsenye czitromal. 6. Palyka uborkával. 7. Túrós csusza. 8. Fánk. 9. Gyümölcs. 10. Feketekávé. — Jan. 8-án pedig: 1. Gulyásleves gombóczczal. 2. Vaddisznó torma és hecsepecsesel. 3. Borjuszelet czitromal. 4. Vesepecsenye sült burgonyával. 5. Malacz uborkával. 6. Kappan compót és salátával. 7. Túrós haluska. 8. Almapite. 9. Piskóta szeletek. 10. Gyümölcs. 11. Kávé.

Farsangi hirek. A losonczi, gácsi és füleki járások községi és körjegyzői által az országos jegyzői árvaház javára Losonczon, a vigadó disztermében, 1890. évi február hó 15-én zártkorü táncz vigalom rendeztetik. — A mult év farsangját — mint tudjuk, a trónörökös váratlan sajnos elhunyta zavarta meg; ez évben, szerencsére, ily országos gyász nem ért bennünket, és igy reméljük, hogy a társadalmi és családi szempontból szükséges, és időktől fogva hagyományos farsangi mulatságok, táncz vigalmak elmaradni nem fognak. Megyei hálát volt alkalmunk már egy-kettőt megemliteni, a székvárosiak közül pedig most közöljük és pedig örömmel, hogy a harmadéve elő kitűnően sikerült, tavaly azonban éppen a fenti okból nem ismételt lámpabáll az idény közepén meg fogják tartani. Előre is ajánljuk tehát azt ugy a helybeli mint a vidékiek szivére figyelmébe, mert a jó, sőt a nagyobb világitást bizonyára mindenki szivéből kivánja s a jövedelemből, valamint 2 év előtt, felállitva; és sokszor javára válik e rendszeres kiviláglitás a mi igen tisztelt vidékbeli uraiknak is.

Tüzset. Szerdán este 9 óra felé közlárma riasztá meg a már-már nyugodni készülő székvárosi lakosságunkat; nem lehetett ugyan semerre sem látni a tüzet, de hogy ily baj van, azt a harangok kongatása s a tűzoltók trombita-jelzése kétségtelenné tette; s mert a rosz hir gyorsan terjed, megis csakhamar megtudtuk, hogy a szécsényi utcza végpontján: Králik János szorgalmas fűró-faragó-épitő gazda háza fogott tüzet. Hogy ezt a toronyból is későn vették észre s hogy ennélfogva a különben mindig legügybuzdóbb önkénytes tűzoltóegyletünk is kissé későn jelent meg a vész helyén: azt határozottan a napok óta uralkodó vastag kódot tulajdonithatjuk, növelvén a szemkápráztató csalódást az épp ekkor fölkelő holdvilága is. Szerencsére a baj már helyzeténél fogva teljesen lokális volt, s a jó szomszédoknak Schultz Lajos parancsnok vezetése alatt a rendszeres tűzoltók jövén aztán segitségükre: a kigyult ház fedelén kivül más nem esett a tűznek áldozatul; még a melette álló szalmafeczelő szinkét is megmentették. A vész helyén ott láttuk járási új főszolgabiránkat Baintner Arnold urat; a városi főbirót; Plachy István szolgabirót és mint mindig Wizner Mihály m. kir. honvéd őrnagy urat is segédtisztjével; hogyha netalán a vész ugy kivánná a honvédlegénységet kirendelhesse. A tűz oka eddig ismeretlen.

Az a.-estregoval csoportban decz. 30-án tartott pótválaszt áskor Kralik helyébe megyebizottsági tagnak Dr. Melicher Ferencz kir. ügyész úr választatott meg.

Halálozás. Wurtzler Vilmos 83 évében Terbegeczen január 4-én elhunyt. — Dr. Bach József Nógrádmegye tiszteletbeli főorvosa, szécsényikőr körorvos január 9-én elhunyt. Béke hamvaikra.

Népesedési mozgalom. Az elmult 1889-dik évben B.-Gyarmaton a rom. kath. anyaegyház kebelében született 67 fiu, és 71 leány összesen 138, meghalt 57 fi és 58 nő összesen 115, a szaporodás tehát 23. Házasságra lépett 22 pár. Megelőző évben a szülöttek száma volt 126, a meghaltaké ugyancsak 115, az állapot tehát 12-vel roszabb, mint a tavalyi. Törvénytelen gyermek született 16 fiu, 22 leány, együttvéve 38, (1888-ban 34. Mindkét szám eljegyzőleg nagy a törvényeseké hez aránylag.) Az ev. anyaegyházban 1889-ben született 40 fi, 25 nő együttvéve 65, meghalt 24 fi és 29 nő, együttvéve 53, a szaporodás tehát 12. Esketletett 23 pár. Megelőző évben a szülöttek száma volt 60, a megholtaké 43. Törvénytelen gyermek született 1889-ben 7, 1888-ban 8. Az izraelita hitközség kebelében született az utolsó évben 73, meghalt 63, szaporodás 10. (1888-ban született 93, meghalt 47.) Esketés volt 14, tavaly 17. A gör. kel. szerb egyház kebelében történt anyakönyvi adatokat meg sürgetésünk daczára nem kaptuk meg, és igy a teljes egybevetést még nem közölhetjük. Czélja és értéke azonban a számadatoknak mindenesetre csak abban fog rejleni, ha a különböző egyházak létszámait is továbbá némely még hiányzó érdekes adatot megszerezve figyelembe véve százalékok szerint fognak az esetek kitüntetetni mire nézve lapunk és a haladás egyik jóbarátját, a munkálat elkészitésére már felkértük.

A legnagyobb magyar lap. A magyar birlapirodalom az utóbbi tiz esztendő alatt oly óriási haladást tett, a minőt Europa egyetlen országáb n sem tapasztalhatunk. A müvelt nyugoti országokban tiz esztendovel ezelőtt már meg volt a kifejlett, megizmosodott sajtó, mely a nemzetek életében egyik leghatalmasabb kulturális tényező, de a magyar sajtó csak fiatal korát élte. Azóta a magyar szurnalisztika folemelkedett arra a magasságra, a melyen bátran folvehető a versenyt a legkifejlettebb angol, német és francia birlapirodalommal. A magyar nemzet közélet terén mindenütt érezhető ennek a hatása és a legnagyobb szükkebelűség kellene ahhoz, hogy ezt valaki megtagadja. És ennek a csodálatos haladásnak az üttőrője a legnagyobb magyar lap, az Egyértés volt. A magyar birlapirodalom mai kifejlettséget kötöztelenül annak köszönheti, hogy az Egyértés már kezdettől fogva, csaknem két évtized óta, szakitva a régi magyar szurnalisztika chablonnal, egy uj irányt kezdett, s megteremtette Magyarországon az ügynevezett informativ rendszert, a mely az egész európai sajtónak alaprendszerét alkotja. E lapnak csodálatos sikerei utánzásra birták a többi magyar lapokat, s a magyar sajtó rátért arra az irányra, a mely a leghelyesebb, a leggyakorlatibb, a leghasznosabb. A magyar szurnalisztikának kifejlésében megiamosodásában az Egyértésnek oly rendkivüli érdeme van, a melyet eléggé méltányolni alig lehet. A laikus ember alig képzelheti el, hogy mino óriási áldozatokba kerülhetett a legjobb magyar lapnak az, hogy elvégezz az utőrésnek, a magyar birlapirodalom megreformálásnak ezt a nagy munkáját. Az áldozatok nagyok voltak, de a kitűzött czél elérettt s az egyértés nem csak hogy megreformálta a magyar sajtót, de egyúttal továbbra is vezetője maradt a magyar szurnalisztikának s a közönség nagymérvü pártfogása a későbbi években megkönyitette feladatát s lehetővé tette, hogy a legnagyobb magyar lap nemcsak tövé tette, hogy a legnagyobb magyar lap nemcsak az országban, hanem a külföld előtt is imponáljon. A ki ügyelemmel kiséri a külföldi lapokat, láthatja, hogy azok a magy rországi viszonyok egyik hiváló kutforásaknepen az Egyértéstet használják; mert ez a kitünően szerkesztett óriási lap a szó teljes értelmében inponál a külföldnek. Mikor néhány évvel ezelőtt Floquet, a hires francia államférfi Budapesten járt, a megtekintette a f város nevezetességeit meglátogatta az Egyértés szerkesztőségét is. Végigjárta a szerkesztőség összes helyiségeit, megnézte a nyomót, megnézte azt a roppant rotáczió gépet, a melynek egész Ausztria-Magyarországban nincsen párja, beszélhe erezkedett a szerkesztőség tagjaival s mind a huszonnégy belső munkatársról tudakozódott a viszonyok felől, s aztán kesbe vette az Egyértést, megnéhogtatta az óriási lapot, s azt mondta: „Erre a lapra büszke lehet Magyarország; ilyen lapunk nekünk franczióknak nincsen." És tényleg nincsen. Valmiathogn az angol Times kivére nincsen a világon ugaig, a mely nagyságra, szurnalisztikai beosztására a közlemények terjedelmére, tipografiai szépségre, a különösen az informativ rendszer gondos és czélszerű megvalósitására nézve nézve olyan lenne mint az Egyértést. Kétségtelen tény az, hogy a magyar szurnalisztika az utolsó tiz esztendő alatt megszerezte azt a hatalmat, a mely egy müvelt országban a sajtót, mint a közvéleményen hivatott organumát joggal megilleti, és kétségtelen az, hogy a magyar sajtónak e kifejlett, kitágult, megérdemelt hatalmi jogkörében az egyértést maga egy külön nagy hatalmasságot képviszi. Független politikai irányánál, az idők és körülmények minden változásaikban, megörzött liggadtlásánál, tapintatánál és tiszteségénél, körülitó figyelménél, s a közönséggel szemben való csaknem csodálatos áldozatkészségénél fogva olyan magasalatra emelkedett ez az ujság, hogy az ország politikai és társadalmi mozgalmaiban hangadó, irányadó és a legtöbb esetben csaknem döntő szerepe van. A magyar szurnalisztikai körökben valóságos legendákat beszélnek annyiszor, a dolgokról, a miket ez az ujság csinált; belső dolgozatokat, belföldi és külföldi tudósitásait annyira azonositják magukat a lappal, hogy az Egyértést e tekintetben egyedul áll az egész magyar szurnalisztikai világban s nincsen az országban ujságró, a ki el ne ismerné, hogy az Egyértés jélértesültsége, meghatározottsága, komolysága és jó izlés dolgában az első lap Magyarországon. Ennek az óriási lapnak kultur-missiója volt, a melyet betöltött, a megmaradt a vezérszerepe, a melyet fentart és ügyszólván nem is igényel tőle más lap. Teljes függetlenséget, a mely erkölcsi erejének egyik alapját alkotja, megőriste mindig, megőriste annyira, hogy bár az ország egyik nagy pártjának, a függetlenségi és 48-as pártnak mindig a leghathatósabb és legkivebb támogatója volt és maradt megőriste függetlenségét még e pártal szemben is csakhogy az egészséges, önálló, józan kritika befolyásától megőrzi teljes cselekvési szabadságát. Az Egyértést olyan lap, a mely a szó teljes értelmében felesleges: ezt minden más napi lapot, mert az olvasó megtalál benne mindent, a mi egy ujságolvasót csak érdekelhet. Nincsen Magyarországon ujság, a melynek nagyi belföldi és külföldi levelezője len e; nincsen magyar lap, a melynek annyi távirata lenne, nincsen magyar lap, a mely az eseményeket olyan részletesen, olyan pontosan, olyan kerülő gonosséggal közölhetné, mint az Egyértés. Hétenkint megjelenő irodalmi, tanügyi és mezőgazdasági rovatait oly szakértelemmel szerkesztik, hogy e rovatok minden szakértő emberrel imponálnak Állandóan két regényt közöl, s ezek megválogatásában oly a dosztokat hoz, a minők alig méltánolhatók eléggé. Alig jelenik meg a külföldön valamely hires iró regénye, az Egyértés megszerzi, már ott van, hogy megszerezze a fordiráejait. Tárczarovatában kiválóan ismeretterjesztő dolgokat közöl, s ebben mellette van az egész hazai tudományos világ. Hirrovata a legpontosabb és legleikiismeretesebb szerkesztésre vall, a mi nem csoda, hiszen ta Egyértés-nek nem kevesebb mint huszonnégy belső dolgozótársa van, a kik valamennyien tudják azt, hogy mit kiv n az oly olvasó közönség, mint a mino az egyértés köre csoportosul. És van mindezeken kivül az Egyértés-nek egy óriási érdeme s ez az, hogy az összes magyar lapok közt az egyetlen, a mely az ország közgazdasági rovatában a magyar iparnak, kereskedelemnek és mezőgazdaságnak legszakértebb munkatársa is kiterjesztő gondosságát. A kereskedelmi világ ezen kivül nagy méltánylással látja, hogy az Egyértés-ben a külföldi kereskedasági életnek is kiváló, gondos, részletes, pontos és gyors értesitójére talál. Mindezek a dolgok és sok más jelenség odahat, hogy a legnagyobb magyar lap az Egyértés, a mely mi dnek felett első sorban magyar, együtt-i a legjobb magyar lap is legyen. Figyelmeztetjük olvasóinkat az Egyértés-nek alább közölt előfizetési felhivását.

HORVÁTH DANÓ,
felelős szerkesztő.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a

„ZÖLD FÁ"-HOZ

czimzett Zichy vendéglőt átvettem s azt vasárnap folyó hó 12-én este 7 órakor megnyitom, törekedni fogok az igen tisztelt vendégeim megelégedését jó és izletes olcsó ételek, valamint jó italok és pontos kiszolgáltatás által kiérdemelni.

Szives pártfogásért esedez:

Dániel András,
vendéglős.

3690—1889 tkvi. sz. **Árverési hirdetményi kivonat.**

A b.-gyarmati kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi hogy Luby Mátyás néhai Demann Ferencz ismeretlen örökösei képviseletében mint végrehajtatónak továbbá Goldschmid Lina a b.-gyarmati takarék pénztár és Golka György czégtulajdonosok végrehajtatóknak id. Turczsan János s Leszenieczki János végrehajtást szenvedő ellenei 478 a. h. frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a b.-gyarmati kir. törvényszék területén lévő B. Gyarmaton fekvő következő ingatlanokra az árverést elrendelte, ugyanis:

1) a b.-gyarmati 1319-ik tjkvben id. Turczsan János nevére irt jegyzet I. 1—19. szám 1 keted árbéri kültelekre 1312 frt kikiáltási árban.

2) a b.-gyarmati 705 tjkvben id. Turczsan János nevére irt 5 sorsz. 3190 helyszám a. dézsmaszőllőre 22 frtos kikiáltási árban azzal, hogy az 1319 tjkvi I. 1—19. szám az ingatlanra 5984—885 sz. a. Turczsan Pál javára betáblázott jogot megelőző követelésknek fedezetére 1500 frtnyi vételári összeg a b.-gyarmati 705-ik tjkvben ugyanazon sz. a. betáblázott jogot megelőző követelések fedezetére 31 frtnyi összeg a végrehajtási törvény 169 §-a értelmében megállapittatik és kimondatik, hogy ha jelzett ingatlanok a fenti személyek jog fentartásával oly árban adatnának el mely a megelőző tételeket nem fedezné, árverés hatálytalanná válik, és az ingatlanok Turczsan Pál 5984—885 sz. joganak fentartása nélkül a kitűzött határnapon ujabban elárveresztetnek.

Továbbá ha Demann Ferencz örökösei érdekében az árverés meg nem tartatnak, az a czégtulajdonosok ugyanis a b.-gyarmati takarék pénztár érdekében 1000 frtnak Goldschmid Lina érdekében 80 frtot követelésének és Golka György érdekében 100 frtos követelésének s járulékainak kielégitése végett ha kivánatosnak fog; megtartandó, és erre a fennebb megjelölt ingatlanok az 1890 évi január hó 24-ik napján d. e. 10 órakor a b.-gyarmati királyi törvényszék telekkönyvi pertárában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-tőliját, készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitottés az 1881. novem. hó 1-én 3333-ik szám a. kelt igazságügyminisztéri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881 LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges el helyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

B.-Gyarmat, 1889. october 20-án a b.-gyarmati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság.

3957—889. tkvi szám. **Árverési hirdetményi kivonat.**

A b.-gyarmati kir. törvényszék mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy a b.-gyarmati takarékpénztár igazgatósága mint végrehajtatónak Schoffan Schvarcz Felsenburg Regina ismert örökösei Schoffan Charlaute Johanna kiskorú Goldstein Maria Johanna és Gyulanak gyámja Goldstein Samuel és az ismeretlen örökösök részére rendelt ügygondnok Luby Mátyás ügyvéd végrehajtást szenvedő ellenei 364 a. h. frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében a b.-gyarmati kir. törvényszék területén lévő B.-Gyarmaton fekvő a b.-gyarmati 285-ik telekkönyvben Schoffan Schvarcz Felsenburg Regina nevére irt I. 340 helyr. sz. a. háza a hozzá tartozó 1531 frtnyi kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1890. évi január hó 31-dik napján d. e. 10 órakor a b.-gyarmati kir. törvényszék ujkvi pertárában megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-tőliját vagyis 153 frt 10 kr. készpénzben vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-jén 3333. dik szám alatt kelt igazságügyminisztéri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881 LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. törvszék mint telekkönyvi hatóság B.-Gyarmaton 1889. évi november hó 16-án.

Fontos regále bérlőknek.

Rum, szilvórium, törkölyszeprőpálinka

egy, nemkülönben mindennemű

likör, szeszesital és ecet

hideg uton minden készülék nélkül előállítható

VATTERICH ARNOLD

Budapest, Dohány-utcza 3. szám

(az izr. imaház átellenében)

a jutalomdíjazott esszenciák és átheri-kus olajok által

Vizahólyag, glycerin, bor-zamat, savtalanitó por, borszinek, borszesz, deritó por és mindennemű borbetegségek ellenei szerek raktára.

Eszelési utasitások és árjegyzék ingyen.

Szesz megtakarítására való pálinka-erősitő esszencia. 1—5

Ügynök felvétetik.

A N.-HALÁPI határban Fajesik József örököseinek 61 hold tagosított birtok gazdasági épületekkel szabad kézből azonnal eladó, a venni szándékozók értekezhetnek **Kummer József** mohorai birónál.

1 drb. takarékpénztári,
2 drb. takarék és hitelintézeti,
1 drb. népbanki részvények osztalékkel együtt eladók.

Hol? megmondja a kiadóhivatal. 1—3

A magy. általános takarékpénztár részv.-társaság

Budapest, V. József-tér 8

Befizetett alaptőke 1 millió frt.

Elfogad további intézkedésig:

Betéteket takarék-könyvecskékre

4½% ellen és pedig:

500 forintig 8 napi felmondás ellen
nagyobb összegek 30 „ „ „

3—4

A kamat-adót az intézet viseli.

„EGYETÉRTÉS"

Huszonnegyedik évfolyam.

Legnagyobb politikai napilap.

Megjelen minden nap, tehát hétfőn és ünnepek után is.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egy hónapra — — — — 1 frt 80 kr.
Három hónapra — — — 5 „
Hét hónapra — — — — — 10 „
Egész évre — — — — — 20 „

Előfizetések bármily naptól kezdve teljesithetők s legczélszerűbben postautalványnyal Budapestre, az „Egyetértés" kiadóhivatalába (Kecskeméti-utcza 6. szám) küldendők.

2—3

Hentesüzlet változás.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tudomására adni, hogy az eddig „Zichy" fogadóban levő hentes üzletemet, a néhai Domján Mór, most Berczeller Mór úr házába tettem át. — Becses pártfogásukba ajánlva

teljes tisztelettel

LÉVAY SÁNDOR.

2—3

ELSŐRENDŰ

fürdővendéglős kerestetik.

A pőstény-tepliczi nagyvendéglő azonnal, egy vagy több évre kibérelhető.

Feltételek a fürdőbérlőnél: **Winter Sándor** Inolyságon, és Budapesten: **Kátser Sándor** irodájában: Váczi-körút 23. sz. megtudhatók! 1—3

Bevonul

a zord téli idő, hosszas estével; ki ne találna ilyenkor kellemes szórakozást a zenében és kinek ne volna bármely ünnepélyes alkalomra a legkedvesebb meglepetése, ha a szeretteitől egy czélszerű hangszert kapna? —

Hangszer-ipartelepem, mely hazánkban a legnagyobb képességű vállalat, nemcsak zenészek és művészeknek szolgál legczélszerűbb beszerzési forrásul, hanem feladatul tűztem ki magamnak, hogy műkedvelők és olyanok, kik ezen idény alatt valamely hangszert magunknak elsajátitani kivánnak ezt könnyen és csekély áldozatokért megtehessék, sőt olyanok számára is gondoskodva van, kiknek épségével a mozdulatban valamelyik szert megtanulni. Kiknek semmi zenei képessége sincsen, mechanikai hangszereim segélyével élvezetteljes estéket szerezhet magának. Mindennemű hangszerek és zenelőművek javitása szakszerű pontossággal elvégeztetik és öcska hangszerek cserébe is elfogadtatnak. Kivánatra nagy képes hangszer-katalógusom ingyen és bérmentve megküldetik, melyben bővebb felvilágositás található. Harmonikáról külön árjegyzék jelent meg.

Sternberg Ármin

9—10

legnagyobb képességű hangszerkészitési ipartelepe

Budapest, VII., kerepesi ut 36. szám.

„Máriazelli gyomor cseppek"

legkitünőbb gyógyszer minden gyomor bajaik.

Védjegy.

Utóérhetlen hatásu szétvágytalanság, gyomor gyengeség, bizáros lehelet, szv nyu felfuvódás, szél rekedés, (Kolika) gyomor burut, gyomor égés, gyomor homok és dara képződés, túlságos elnyálkásodás, sárgaság, undor és hányinger esetében, megszünteti a fölfjást (ha az a gyomor elromlásától származik) gyomor görcsöt, kreméty szék ést, székrekvelést, az étel a itallal tartozhelt gyomrot kiszitja, eliszi a belleregket, a gyomrt lép, vese, máj és strayerek bántalmakat. — Egy üveg ára, használati utasitással 40 Kr. kettős üveg 70 Kr. Köposnti szétküldési raktár: Brády Károly gyógyszertára Kremsier (Morva ország).

Óvás! A valódi Máriazelli gyomor cseppek Tok feléképen utánoztatnak s hamisitatnak, s ezért valódiak gyanánt csak azok fogadtassanak el, melyek üveg, egy vörös, s a fenti védjegygyel ellátott papirba van csomagolva, s melyek mellékelt használati utasitásban az is fel van tüntetve, hogy az Kremsierben, Brády H. könyvnyomdájában nyomtatatott.

Máriazelli Labdacsok. A Köszönyszélés és szétrosodás ellen, évek óta legjobb hatásuakok bizonyult labdacsok is, sokféle képes hamisitatnak, tehát vesek vételénél is vigyázni kell a fenti védjegyre s Brády Károly, Kremsier gyógyszerész nevére és raktárra, melyek minden eredeti dobozon láthatók. Egy doboz ára 20 Kr., egy tekercs 6 dobozzal 1 frt. A pénz előleges beküldése után, 1 tekercs 1 frt. 20 Kr., 2 tekercs 2 frt. 20 Kr., 3 tekercs 3 frt. 20 Kr. ért, csomagolás s postabér mentesen küldetik meg.

A Máriazelli gyomor cseppek és Máriazelli labdacsok nem titkos szerek, a gyógyhatós anyagaiknak összetétele, minden használati utasitásban fel van sorolva.

A Máriazelli gyomorcseppek és Máriazelli labdacsok kaphatók

B.-Gyarmaton: Kanitz Ödön a „Magyar Koronához" czimzett gyógyszertárában; **Ipolyságon:** Berko István és **Szécsényben:** Pokorny Pál urak gyógyszertáraikban

Kitünő,

vetésre alkalmas sárpa kisebb és nagyobb menynyiségben kaphatók **KONDOR JÓZSEF** gabonakereskedőnél Balassa-Gyarmaton. 2—10

Eddig felülmulhatatlan.

MAAGER W.

csukamáj-olaja

(Leberthran)

Maager Vilmostól Bécsben.

A legelső orvosi tekintélyek által megvizsgáltatván, könnyen emészthetősége miatt a gyermekeknek is különösen ajánlható és mint legtisztább legjobb, legtermészetesebb és leghatásosabbnak elismert szer ajánltatik tüdő- és mellbetegség, görvély, sömör, daganatok, bőrkiütések, mirigybetegségek, elgyengülés stb. ellen. — Egy üveg ára 1 forint. — Kapható a gyári raktárban: Wien, III. Bezirk. Heumarkt 3. C.,

Kapható Balassa-Gyarmaton: CSERVENYÁK GYÖRGY és KANITZ ÖDÖN gyógyszerész uraknál.

„KÉPES CSALÁDI LAPOK"

Szépirodalmi és ismeretterjesztő **képes** hetilap.

Felhivás a művelt magyar olvasó közönséghez!

A „Képes Családi Lapok" jelenleg már az ország minden vidékén, a legtöbb **művelt magyar közönség rendes házi barátja.**

Kozkedveltséget és elterjedtséget az altal ért el, hogy mindig hazafias irányban a nagy vagy szerkesztve, hogy a **serdülő leányoknak** is bátran a kezébe lehet adni, a e mellett az **ifjak, anyák és nagyanyák** is mindig megfelelő szórakozást és hasznos olvasmányokat találnak benne. — „Hölgyek Lapja" czimű melléklettünk, a nők hű tanácsadója az szellemi titkára, a háztartása, a gazdászat, a kertészet, a konyha, házi orvos, házi állatok és a divat köréből megbecsülhetetlen közleményekkel kedveskedik. — A „Képes Családi Lapok" képei, a legisó művészek ecsetjének köszönik létüket. — A „Képes Családi Lapok" a lehető legjobbat igyekszik nyujtani, és hogy hivatásának megfelel, azt legjobban bizonyitja, immár **II évi fennállása, mit hazánkban egyetlen egy hasonló irányú lap nem volt képes elérni.** — Minden laphoz egy külön, könyvvé kötheto **regény-mellékletet** van csatolva, mely évenkint, 3—4 legjobb irónktol származó becses regényt képez.

Előfizetési árak a „Képes Családi Lapok" „Hölgyek Lapja" czimű divatlap s „Regény" melléklettel együtt: egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. Előfizetéseket (a hó bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok" kiadóhivatala, Budapest, V. Nagykorona-utcza 20. szám.

A „Képes Családi Lapok" hetilapból mutalványszámokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mindazoknak, akik ezirant — legczélszerűbben levelezőlapon — hozzá fordulnak.

Teljes számú példányokkal még mindig szolgálhatunk.

A „Képes Családi Lapok"
szerkesztősége és kiadóhivatala
Budapest, V. Nagykorona-utcza 20. sz.

5—6

Árverési hirdetmény kivonat.

4214—1889. sz.

A b.-gyarmati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhirré teszi, hogy Hirschler Adolf, Frigyes és Ede végrehajtatának, valamint a b.-gyarmati népbank, Grünbaum Jakab és Ulmer Mór czégeknek végrehajtatóknak, néhai Sandy Henrikné szül. Gaby Johanna ismert örökösei Gaby Sándor és Gaby Veronka, úgy az ismeretlen örökösök részére 5203—886. p. szám alatt hirendelt ügygondnok Farkas Ferenc ügyvéd végrehajtást szenvedők ellení 515 frt 7 kr tőke és járulékai iránti végrehajtási ügyében a b.-gyarmati kir. törvényszék területén levő, B.-Gyarmaton fekvő alábbi ingatlanokra 3273—88. sz. hirdetmény folytán 1888. december 30-án megtartott árverés 80—882. sz. I.-ó birósági, és azt helyben hagyó 13604—89. sz. kir. táblai végzések folytán megsemmisittetvén, ujabbi árverést rendelt, 1 ór a b.-gyarmati 1013. tjkvi I. 1. sor 834 hr. szü 644 népsor számú house, beltelekre, a kertre 2000 frtnyi kikiáltási árban, 2-ár ugyanazon tjkönyvi II. 1. sor 835. hr. szü. 645. nép sor számú house, beltelekre és kertre 4540 frtos kikiáltási árban azon hozzáadással, hogy ha Hirschler Adolf és társai az árverést meg nem tartják, az a b.-gyarmati népbank 400 frtos, Grünbaum Jakab 200 frtos és Ulmer Mór 23 frt 15 kr, illetve 10 frt 50 kros követeléseik és járulékaiknak kielégitése végett bármelyiknek kivánatára 1890. évi január hó 21-ik napján d. e. 10 órakor a b.-gyarmati kir. törvszék telekkönyvi pertárban 1962—88. szám alatti feltételek mellett megtartandó.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 százalékát készpénzben vagy az 1881. 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi november hó 1-én 2333. sz. a kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ban kijelölt ovadékképes értékpapirban a kikiáltott összeg alulirottnál letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Megérintendő, hogy a beadott utóajánlat az ajánlattevőre feltétlenül akkor is kötelező, ha az árverésre meg nem jelent és ha magasabb igéret nem tétetett, s akkor is, ha az ajánlat folytán tartott árverés megsemmisittetnek s ujabb árverés rendeltetnek el.

Kir. törvényszék telekkönyvi hatósága. B.-Gyarmaton, 1889. évi december hó 4-én.

Arverési hirdetmény.

Mely szerint alólirott mint a béri közbirtokosság meghatalmazottja közhirré teszi, hogy a béri közbirtokosság tulajdonát képező regale italmérési joghoz tartozó:

1) a béri 35. sz. Ujkönyvben foglalt A. I. 1. rsz. 44. hrsz. beltelek, korcsmaház, udvar és pincze 700 frt kikiáltási ár mellett; 2.) az ugyanazon tljkvben foglalt 338. hrsz. erdészlakhoz tartozó udvar és kert 150 frt kikiáltási ár mellett; 3.) ugyanazon tljkvben foglalt 344 hrsz. füveskert beltelken 100 frt kikiáltási ár mellett; 4.) ugyanazon tljkvben 352 hrsz. pálinkaház, kert és beltelek 50 frt kikiáltási ár mellett; 5) az ugyanazon tljkvben foglalt 131 hrsz. alatti kert beltelken 200 frt kikiáltási ár mellett; 6) az ugyanazon tlkvben foglalt 226. hrsz. volt mészáros lakot képezett udvar és kert 200 frt kikiáltási ár mellett; 7) az ugyanazon tljkvben foglalt 186. hrsz. kert beltelken 50 frt kikiáltási ár mellett; 8) ugyanazon tljkvben foglalt 1548. hrsz. malomtelek 80 frt kikiáltási ár mellett; 9) az ugyanazon tljkvben foglalt 1549. hrsz. malomtelek 120 frt kikiáltási ár mellett; 10) az ugyanazon tlkvben foglalt 268. hrsz. pincze 10 frt kikiáltási ár mellett 1890. évi február hó 4-dik napján d. e. 9 órakor a helyszinén tartandó nyilvános árverésen többet igérés folytán elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak minden egyes ingatlan kikiáltási árának 10 % bánatpénzképen letenni.

A vételárnak pedig első egyharmad részét 1 hó, második harmad részét 2 hó, és harmadik harmad részét 3 hó alatt letizetni. — Az árverési feltételek Szirákon alulirottnál megtekinthetők.

Kelt Szirákon, 1890. évi január hó 9. napján

Plachy Gusztáv,
mint a béri közbirtokosság meghatalmazott ügyvédje

Nyomatott a kiadótulajdonos Kék Lászlónál B.-Gyarmaton 1890.